

5.

“Đi Tìm Thời Gian Đã Mất”.

Sàigòn, thứ Hai ngày 12/1/1976.

Buổi chiều đẹp đang ngã dần về tối. Bàn bên cạnh, có hai người bộ đội ngồi uống rượu. Đối diện tôi, thái độ Nguyễn loay hoay, trên tay cầm cái ly hồ như muốn bóp nát lấy nó. Tuy vậy, Nguyễn vẫn đọc khẽ lên cho tôi nghe những câu thơ của Phạm Thiên Thư:

*“Nhớ ôi áo bông cà
Trên lối về biêng biếc
Thương em ngồi đơn chiếc
Trong lòng anh bao la...”*

Đột nhiên, chẳng biết vì đâu mà tôi lại nghe lòng buồn đến héo úa. Lôi từ trong sắc lưỡi *lame* mỏng vẫn dùng gọt bút chì kẽ mắt, tôi lắng lắng rạch mạnh nhiều lần trên cánh tay trần rám nắng. Nguyễn la lên:

“Măn làm gì vậy?”

Những hàng máu đỏ ứa nhanh. Cảm giác ran rát tiếp liền khi ấy. Tôi cười bình thản:

“Mỗi khi tâm hồn dao động mạnh, chỉ có máu của chính Măn đổ ra mới làm dịu được.”

Vẻ xót xa hiện rõ nơi Nguyễn:

“Măn điên quá!”

Tôi gật:

“Đúng! Măn điên thật. Nhưng Măn thú nhận, từ dạo ở Dalat trở về, nhiều lúc Măn chỉ muốn bỏ Sàigòn mà đi thật xa.”

Đôi mắt Nguyễn rũ xuống. Chàng e dè hỏi:

“Măn không yêu Nguyễn?”

Tôi lắc đầu:

“Không phải thế! Nhưng lúc nào trong Măn cũng như có một nỗi nặng nề đè ập. Đêm hôm qua, Măn vừa đọc lại rất kỹ tác phẩm *Docteur Zhivago* của Boris Pasternak. Càng đọc càng xúc động trong sự chiêm nghiệm định mệnh khắc nghiệt của hai nhân vật chính. Xúc động hơn khi nghĩ rằng hiện nay Măn đang sống thực vai trò *Zhivago* trên đủ mọi khía cạnh tế vi của đời sống Cộng Sản; từ nỗi cô đơn cùng cực trong căn nhà tuyết, kéo dài theo sự sụp đổ tận gốc rễ của một cái Đẹp toàn vẹn trong tâm thức. Măn không thể nghĩ được điều gì tàn nhẫn hơn xảy ra cho *Zhivago*.”

Nguyễn nhìn tôi, vẻ vừa kinh ngạc, vừa như thương cảm.

Hốt nhiên Nguyễn nói:

“Càng yêu Mãn, Nguyễn càng nhận biết rõ rệt sự mong manh của tâm hồn Mãn. Nguyễn có cảm tưởng Mãn sẽ không bao giờ hiện thực trong đời Nguyễn.”

Tôi nhìn Nguyễn dò xét:

“Nguyễn nghĩ vậy?”

Nguyễn lặng lẽ gật đầu.

Thật lâu.

□

“À la Recherche du Temps Perdu...”

Sàigòn, thứ Ba 13/1/1976.

Đêm nay về nhà Bố say khướt. Một điều thích thú là khi say, mình thấy thật lơ mơ mọi chuyện. Đầu Bố nặng như đá, muốn đi ngủ ngay nhưng phải cố gắng ngồi vào bàn nhớ đến Mãn và viết cho Trân Sa. Tự dưng Bố nghĩ đến cái tên Nguyệt Cầm, một hôm nào đó ngồi trong lớp học, Bố nghĩ đến cái tên này thật nhiều. Và hôm qua đi uống rượu với Mãn, Mãn chợt đề nghị là đổi tên Trân Sa đi!

Trân Sa, loài cát quý ở những ven biển xa xôi không có vết chân con người lai vãng. Với loài cát quý, thiên hạ sẽ có những món trân ngoạn trừ danh.

Nguyệt Cầm. Đàn nguyệt. Tiếng đàn năm cũ làm nát lòng ai! Nhất là bài Nguyệt Cầm, kỷ niệm của Bố và Mãn. Một đêm có ánh trăng trải đầy trên lối đi nhỏ trong vườn Luxembourg, Bố nghe Mãn đàn bài Nguyệt Cầm thật xúc động. Thôi, bây giờ Bố cho Trân Sa thêm một tên nữa: “Nguyệt Cầm”. Ít ra cái tên này cũng gọi cho Bố những kỷ niệm êm đềm đã có với Mãn. Nguyệt Cầm. Trân Sa...

Mãn nói một lần đến việc đổi tên nhưng Bố cứ suy nghĩ mãi để tìm cho Trân Sa một cái tên khác thật hay, thật ý nghĩa.

Nguyễn Thị Nguyệt Cầm

Con của Bố và Mãn

Tên ở nhà: Bambi

Học trường Bình Minh

Đàn violon và viết chữ Nho thật cừ

Chuyên môn bện quần salonpas bằng vải jean.

Nguyệt Cầm. Tên mới nhưng câu chuyện vẫn cũ như tình yêu Bố cho Mãn, như thời gian vẫn lặng lẽ trôi bên kỷ niệm. Tuy thêm tên mới, nhưng tình thương Bố dành cho Nguyệt Cầm vẫn đầy đủ trong sáng như thuở nào Trân Sa đã được mà thôi. Bố lại kể cho Nguyệt Cầm nghe những câu chuyện thường nhật của Bố và Mãn, như vẫn thường có thói quen kể cho Trân Sa nghe vậy. Mà Trân Sa là Nguyệt Cầm. Cả hai tên đều đẹp với Bố, đều mang đầy ắp kỷ niệm của Mãn và Bố. Cuối cùng Bố thấy nên giữ luôn cả hai tên.

Trân Sa ạ, hôm nay Bó uống ít rượu nhưng sao thấy say kỳ lạ. Vừa say vừa buồn buồn xa vắng. Mẫn lại lấy dao lame rạch tay chơi, để lại những vết máu bầm khô. Bó và Mẫn vẫn tiếp tục đi uống rượu như mọi hôm ở một quán bên đường. Lần đầu Bó thấy Mẫn rạch tay là vào buổi sáng đi uống café lần thứ hai với Mẫn ở quán Lá Me. (Hôm ấy Bó thấy ghét Mẫn kinh khủng nhưng không nói ra vì chỉ mới quen Mẫn vài ngày. Ngay lúc ấy Bó cũng cảm thấy mình như có can dẹt vào mặt da bị cửa nát trên tay Mẫn).

Chiều nay, lần nữa mặt da lại bị cửa nhiều lần nhưng Bó chỉ cảm thấy trong lòng dâng ngập một nỗi xót xa héo úa. Chẳng hiểu vì sao nữa? Có lẽ do những mâu chuyện chấp vá Mẫn kể cho Bó nghe. Buổi chiều đẹp nhưng đang ngã dần về tối, dáng cách ngô nghê của hai người ngồi bàn bên cạnh... tất cả biến thành một khối chiều nay trong quán rượu, làm quật ngã Bó.

Đêm qua ở quán Con Rùa, Mẫn viết vào tờ giấy thuốc lá như sau:

“Buổi tối uống rượu với Nguyễn, Mẫn buồn quá khi đọc những dòng Nguyễn viết rằng Nguyễn tin được điều Mẫn không bao giờ hiện thực trong cuộc đời Nguyễn. Đêm 12 tháng 1/1976”.

Tờ giấy ấy, sáng nay Bó tìm được tình cờ khi gỡ sách ra. (Thật thú vị khi bắt gặp Mẫn ngay trong những lúc Bó không ngờ đến!)

Bó cứ nghĩ mãi về hai chữ “hiện thực”, như một lần Bó nói “màu son Mẫn thật hiện thực với Nguyễn, bên Nguyễn”. Điều hiện thực này được phôi dưng từ xa xăm lắm rồi, ở một kiếp đời nào không rõ, Bó mang theo cho đến tận bây giờ.

Hồi này lúc đang uống rượu, Mẫn lấy chiếc mouchoir bản để về giặt. Bó định không giặt cho nó biến thành màu vàng luôn, nhưng Mẫn lấy đi hồi nào Bó chẳng hay.

[]

Sàigòn, thứ Tư 14/1/1976

Hôm nay Bó Mẫn lại đi uống rượu ngả nghiêng như mọi khi. Bó thấy thật say và mệt, hơi thở khó khăn và ngậy ngát ở sống lưng. Có lẽ Bó sắp đau rồi đó. Nhưng không được, Bó phải khoẻ để ngày mai còn gặp Mẫn nữa.

Từ này giờ, Bó nằm thu mình đơn chiếc, lưng tựa vào tường trên chiếc giường quen thuộc. Cái lạnh ngậy ngậy nơi sống lưng như đã mang vào trong Bó một tình cảm tiêng tiếc cái gì đó thật khó nói. Bó đàn lại trong óc bản Ave Maria để thấy sáng khoái hơn và xua đuổi cơn nặng đầu đi. Noel vừa qua ở Dalat, Bó nghe bản Ave Maria Mẫn đàn đến cả trăm lần, nhất là vào buổi sáng ngày 27/12, Bó dậy thật sớm, nghe bản nhạc ấy với tất cả tâm lòng lắng đọng.

Bó đang mệt thật, ngay bây giờ ngón tay và khối óc liên lạc nhau một cách mơ hồ. Có lẽ lát nữa Bó sẽ đi ngủ sớm. Trên bàn, Bó đang để cuốn sách xem dở của Nerval. Bó đang thềm một bàn tay dịu dàng

đắp chiếc mền cho Bố ngủ, kê ngọn đèn nhỏ lại để tránh chói mắt. Lúc ấy, Bố sẽ lơ mơ trong vũng hạnh phúc dặt dìu huyền ảo mặc dù đang đau.

Bố mới mượn chai dầu của cô Dung, xoa ròi rạc dấm dớ. Mùi dầu hăng nồng làm át đi cơn hoa mắt.

Mãn đang làm gì hả? Có nghĩ đến Bố không? Người ở phương trời ta ở đây. Xoa dầu một mình thấy càng đau thêm. Nhưng nhất định ngày mai Bố sẽ khỏi.

Mãn ạ, đầu Nguyễn thật nóng. Giá có Mãn, Mãn sẽ đắp khăn glacé cho Nguyễn. Nguyễn không phải ngồi vào bàn viết một cách uể oải thế này. Nhưng nếu nằm xuống thì thấy càng đau hơn, càng thấy tiêng tiếc cái gì đó trong lòng hơn.

Trần Sa ơi, Bố mặc thêm áo ấm nhưng vẫn thấy lạnh. Kỳ thật! Dạo sau này đi uống rượu với Mãn về, Bố thấy nổi buồn như càng lớn rộng ra thêm. Nhớ lại thuở đầu vẫn hay ngồi với Mãn trong quán Thanh Bạch (trên đường Lê Lợi), mọi sự thật nhẹ nhàng trong sáng. Tình yêu vừa hàm tiếu, hứa hẹn những độ nở hoa tươi thắm nhất. Cánh hoa yêu cắm trong chiếc độc bình chim trĩ kiêu sa! Ngã rẽ của Định Mệnh, Bố và Mãn gặp nhau tình cờ đến độ như đã có sắp đặt sẵn mọi sự từ trước. Ngày đó Mãn ngồi trên chiếc sạp sách, Mãn thu hút Bố bằng màu son phôi pha, bằng cặp mắt lạng lờ chết đuối. Mãn ngồi như con rắn đang lừng lờ trên nhánh cây thưa lá...

Bây giờ Bố nhớ lại thật khó, ngay cả với những chuyện dễ nhớ nhất. (Cơn đau đang dịu xuống đôi chút nhưng không dễ tập trung tư tưởng. Đầu Bố vẫn còn nặng như đang bị đúc chì.)

□